

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
10.03.2016

Sak:

Refordeling av stipendiat- og postdoktorstillinger for 2017

Innstilling til vedtak:

1. 100 stipendiatstillinger fordeles slik:
 - a. Åtte historiske stillinger - fordeles i samsvar med tabell 1 (vedlegg 1)
 - b. 44 stillinger – fordeles strategisk i samsvar med tabell 2 (vedlegg 1)
 - c. 48 stillinger – nøkkelfordeles i samsvar med tabell 4 (vedlegg 1)
 - d. Rektor får fullmakt til å fordele 12 stipendiatstillinger til de tematiske satsingsområdene vedtatt i strategien for UiT
2. En postdoktorstilling tildeles FRIPRO Toppforsk-prosjekt på TMU
3. Rektor får fullmakt til å fordele åtte postdoktorstillinger, hvorav fem skal fordeles basert på resultater fra søknader til Horisont 2020 høsten 2016, jf vedtatt fordelingsprinsipp
4. Dersom en enhet får finansiert tildelte stillinger via eksterne kilder, kan enhetene lyse ut neste ledige stilling ut fra enhetens egen prioriteringsliste
5. Rektor får fullmakt til å refordele stillinger dersom dette blir nødvendig, for eksempel dersom en stilling ikke blir besatt etter andre gangs utlysning

Innledning

UiT Norges arktiske universitet (UiT) har per februar 2016 333 rekrutteringsstillinger, hvorav 308 stipendiatstillinger og 25 postdoktorstillinger, som finansieres over statsøkonomien. Dette inkluderer syv stipendiatstillinger fra Høgskolen i Harstad og 20 stillinger fra Høgskolen i Narvik. I Statsbudsjettet for 2016 ble UiT tildelt 24 nye stipendiatstillinger, hvorav 16 er øremerket og ni er midlertidige og fases ut etter én stipendiatperiode. De øremerkete stillingene fordeler seg slik: Ni til MNT-fag¹, tre til maritime fag, en til sykepleie, og tre til lærerutdanning. Totalt vil 332 stipendiatstillinger være finansiert over statsøkonomien ved utgangen av 2016. Ni av disse fases ut etter én stipendiatperiode.

I saken presenteres ikke hvilke prosjekter/forskere/institutter som tildeles nøkkelfordelte stillinger, siden den interne fordelingsprosessen ved enhetene ikke er slutført. Som i fjor, vil universitetsstyret bli informert i en orienteringssak til junimøtet, der alle tildelinger presenteres. I

¹ Matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fag

denne saken fordeles betydelige ressurser til rekrutteringsstillinger som er i tråd med og som skal bidra til å realisere UiTs strategi *Drivkraft i nord: Strategi for UiT mot 2020*.

Universitetsdirektøren sendte brev til enhetene 22. januar med informasjon om årets refordeling. Enhetene hadde frist 22. februar for å gi innspill til eventuelle strategiske stillinger som ifølge avtaler bør tilfalle enheten (vedlegg 2). Det er kommet innspill fra fakultetene, UB og TMU. De følger som vedlegg 3, nummerert I-IX.

Stipendiatstillinger

Universitetsstyret vedtok prinsipper for fordeling av rekrutteringsstillingene i møte 13. mars 2014, sak S 9-14 *Organiseringen av rekrutteringsstillingene ved UiT og prinsipper for fordeling/refordeling av disse*². I vedtakets punkt 5 heter det:

«5. Hvert år fordeles tilnærmet like mange stillinger. Eventuelle nye stillinger tildelt over statsbudsjettet kommer i tillegg.»

Det er nå 308 gamle og 24 nye stipendiatstillinger i poolen. Universitetsdirektøren foreslår at det fordeles totalt 100 stillinger, hvorav 76 gamle og alle de 24 nye.

Stillingene er vedtatt inndelt i tre pottes; jf vedtakets punkt 2 i sak S 9-14: a) Historisk komponent, b) Strategisk pott, c) Nøkkelfordelt pott. 16 nye stillinger er øremerket og inngår derfor i den strategiske potten, de resterende åtte nye er uten øremerking og inngår i den nøkkelfordelte potten.

a) Historisk komponent

38 slike stillinger er fordelt på ulike enheter ved UiT. Åtte stillinger har finansieringsstart i 2017 og skal derfor tilbakeføres til enhetene. Dette gjelder tre stillinger ved BFE-fak, tre ved Helsefak og to ved HSL-fak. Oversikt over stillingene er vist i tabell 1 i vedlegg 1.

b) Strategiske stillinger

I sak S 9-14 ble det vedtatt at følgende tiltak/handlinger gir uttelling i form av stipendiatstillinger: a) Store satsinger, b) Strategisk viktige tverrfakultære prosjekter/satsinger, c) Tildele stilling til de fakultetene/TMU/UB som ikke oppnår tildeling av stipendiatstilling via den nøkkelfordelte potten.

Kort beskrivelse av tiltak som foreslås å gi uttelling i form av stipendiatstilling(er):

SFF

Centre for Arctic Gas Hydrate, Environment and Climate (CAGE) er et av UiTs to sentre for fremragende forskning (SFF). I sak S 9-13³ ble det vedtatt en forsterket satsing på 23 millioner kroner over ni år, fordelt 50:50 mellom UiT sentralt og NT-fak. Satsingen har foreløpig blitt tildelt tre stipendiatstillinger, og i fjorårets fordelingssak (S 11-15)⁴ ble CAGE lovet en fjerde stilling. Med denne tildelingen får CAGE en ekstra stilling i forhold til vedtaket i sak S 9-13, når man legger til grunn at de interne kostnadene per stipendiatstilling er beregnet til kr 850 000, tilsvarende 3,4 millioner kroner for hele stipendiatperioden. Universitetsdirektøren anbefaler at CAGE tildeles én stipendiatstilling i denne saken. Med denne tildelingen er forpliktelsene til senteret oppfylt.

² ePhorte 2013/5156

³ Etablering av senter for fremragende forskning i geologi

⁴ Refordeling av stipendiat- og postdoktorstillinger for 2016; ePhorte 2015/385

SFI

Høsten 2014 ble UiT tildelt et nytt senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) - *Centre for Integrated Remote Sensing and Forecasting for Arctic Operations (CIRFA)*. Etableringen av CIRFA og de økonomiske bidragene i senteret ble behandlet av styret i møtet 10. februar 2016, sak S 10-16⁵. UiT bidrar med totalt 24,7 millioner kroner over åtte år, fordelt 50:50 mellom UiT sentralt og NT-fak. Det sentrale bidraget er på 12,35 millioner kroner. Dette tilsvarer totalt tre stipendiatstillinger fra den sentrale fordelingen (utgjør til sammen 10,2 millioner kroner) pluss et kontantbidrag på 2,15 millioner kroner. Universitetsdirektøren anbefaler at CIRFA tildeles to av de tre stipendiatstillingene nå.

SFU

Norges første Senter for fremragende utdanning (SFU) – *Professional learning in teacher education (ProTed)* – ble midtveis evaluert i 2015 med svært godt resultat. På grunnlag av ekspertkomiteens klare anbefaling vedtok NOKUT å forlenge senterets varighet med fem nye år. ProTed ble tildelt én stipendiatstilling i fjor, og universitetsdirektøren anbefaler at senteret får en stipendiatstilling også i år. Dette for å ytterligere styrke forskningen ved senteret.

Rekruttering av verdensledende forskere

Prosjektet *The world leading research group on the productive Marginal Ice Zone* ved BFE-fak vant i UiTs interne konkurranse om etablering av verdensledende miljø. I fjor ble tiltaket tildelt to stipendiatstillinger. Universitetsdirektøren anbefaler at prosjektet tildeles ytterligere én stipendiatstilling i år.

FRIPRO Toppforsk

Forskningsrådet lyste i 2015 ut midler til Fri Prosjektstøtte (FRIPRO) Toppforsk. Dette er en ny og målrettet satsing for å sikre langsiktig finansiering til forskningsmiljøer som kan bli internasjonalt ledende innen sine felt. Midlene går kun til prosjekter som har oppnådd høyest rangering av internasjonale fagpaneler og som er av en kvalitet som vil gjøre dem konkurransedyktig for ERC⁶ prosjekt. Ved UiT har tre prosjekter oppnådd støtte via Toppforsk: Ett ved Institutt for arkeologi og sosialantropologi, HSL-fak; ett ved Institutt for medisinsk biologi, Helsefak; og ett ved TMU. FRIPRO Toppforsk er et spleiselag mellom universitetene, andre forskningsinstitusjoner og Kunnskapsdepartementet via Forskningsrådet. Prosjektene våre dekkes 50:50 mellom UiT og Forskningsrådet, og UiTs andel deles 50:50 mellom UiT sentralt og fakultetet/TMU. Prosjektene innebærer forpliktelser i form av rekrutteringsstillinger og friske midler. TMU-prosjektet involverer ikke stipendiatstillinger. Universitetsdirektøren anbefaler at Helsefaks og HSL-faks prosjekter tildeles én stipendiatstilling hver i denne saken, som sammen med et kontantbidrag oppfyller inngåtte forpliktelser med Forskningsrådet.

Nasjonal forskerskole

Forskningsrådet gjennomførte i 2015 en tredje runde med utlysning av nasjonale forskerskoler. Syv nye skoler fikk finansiering. UiT er vertskap for én av de nye forskerskolene – *Norwegian Graduate School in Biocatalysis (BioCat)*, ved Institutt for kjemi, NT-fak. Forskerskolen består av mange partnere som samarbeider om forskerutdanning i et tett nettverk, og fagmiljøet bak BioCat har tidligere ledet den nasjonal forskerskolen BioStruct. Forskerskolene har tidligere blitt tildelt mange stillinger over tid, og siste tildeling ble gjort i sak S 21-14⁷. Universitetsdirektøren anbefaler at BioCat tildeles to stillinger, som et engangsbidrag fra den sentrale poolen.

⁵ Etablering av senter for forskningsdrevet i fysikk; ePhorte 2016/1188.

⁶ European Research Council

⁷ Refordeling av stipendiat- og postdoktorstillinger for 2015; ePhorte 2013/5156

Tematiske satsinger

Stillinger har tidligere blitt satt av for å støtte UiTs Strategiplan for 2014-2020⁸. Fire prosjekter innen de vedtatte tematiske satsingsområdene fikk i 2015 støtte i form av stipendiatstillinger og friske midler. Det planlegges en ny utlysning i 2016, for å ytterligere understøtte gode forskningsprosjekter innen UiTs vedtatte satsingsområder. Det er ønskelig at 12 stipendiatstillinger settes av nå til dette formålet, og at rektor gis fullmakt til å fordele stillingene etter en intern søknadsprosess ved UiT.

Det juridiske fakultet

Jurfak har et eget ph.d.-program som alle deres stipendiater tas opp på. Etableringen av K.G. Jebsen senter for havrett har medført at fakultetet har fått flere eksternt finansierte stipendiatstillinger og noen flere statsfinansierte stillinger. Det gjøres mye god forskning ved fakultetet, og studentene kan vise til at de gjennomfører studiet innen rimelig tid. Jurfak har tidligere ikke nådd opp i konkurransen om å få tildelt mer enn én nøkkelfordelt stilling hvert år, og dette er ikke tilstrekkelig for å videreføre de gode forskningsprosjektene. Universitetsdirektøren anbefaler derfor at Jurfak tildeles tre strategiske stipendiatstillinger som en forsterket satsing på forskningen ved fakultetet.

Særlig tildeling

En lovende forsker ved Helsefak fikk karakter 7 ved siste FRIPRO-utlysning, hvilket normalt ville medført finansiering fra Forskningsrådet. Vedkommende fikk likevel ikke finansiert prosjektet sitt, og regelverket knyttet til dette Forskningsrådsprogrammet hindrer vedkommende i å søke på nytt. Vedkommende er nå for gammel til å søke *Unge forskertalenter*, og samtidig er det for kort tid siden vedkommende disputerte til å kunne søke *Forskerprosjekt*. Evalueringer av medisinsk og helsefaglig forskning har i tillegg understreket betydningen av å legge til rette for klinikere som er aktive forskere. Det er ikke vanlig at UiT sentralt finansierer prosjekter som ikke får støtte fra Forskningsrådet (heller ikke prosjekter som får karakter 7), men dette er en spesiell sak med flere uheldige omstendigheter. På denne bakgrunn anbefaler universitetsdirektøren at Helsefak tildeles en stipendiatstilling til prosjektet.

Enheter som ikke oppnår tildeling av nøkkelfordelte stillinger

I sak S 9-14 ble det vedtatt at de fakultetene/TMU/UB som ikke oppnår tildeling av stipendiatstilling via den nøkkelfordelte potten skal tildeles strategisk stilling i stedet. I år oppnår ikke Kunstfak og UB å få tildelt en nøkkelfordelt stilling, og skal derfor tildeles en strategisk stilling hver. Fagmiljøet innen vernepleie ved campus Harstad er midlertidig organisert på nivå 2 under universitetsstyret. Vernepleie er et faglig godt miljø som var et av satsingsområdene ved den tidligere Høgskolen i Harstad, og som er viktig å videreutvikle innen rammen av det fusjonerte UiT. På denne bakgrunn anbefaler universitetsdirektøren at også fagmiljøet innen vernepleie ved campus Harstad tildeles en strategisk stipendiatstilling i denne saken.

Nye stillinger tildelt over Statsbudsjettet for 2016

I Statsbudsjettet for 2016 ble UiT tildelt 24 nye stipendiatstillinger, hvorav ni er midlertidige, og 16 er øremerket. Ni er øremerket satsingen på MNT-fag, tre til maritime fag, én til sykepleie og tre til lærerutdanning. Ved UiT er det MNT-fag ved BFE-fak, Helsefak, NT-fak og IVT-fak. Hovedtyngden av MNT-fag er lokalisert ved NT-fak og IVT-fak, mens BFE-fak og Helsefak har store forskningsgrupper innen biologi. Universitetsdirektøren anbefaler at de ni stillingene fordeles slik: Fire til NT-fak, tre til IVT-fak, én til BFE-fak og én til Helsefak. Dette begrunnes i den ulike størrelsen på fagmiljøene og deres faglige innretning. Stillingene til BFE-fak og

⁸ UiT 2020 – Ny strategi for UiT Norges arktiske universitet, ePhorte 2014/510

Helsefak øremerkes biologi. Den høyere utdanningen innen maritime fag er lokalisert ved Institutt for ingeniørfag og sikkerhet (IIS) ved NT-fak. Stillingene knyttes til den nasjonale satsingen MARKOM2020, der UiT deltar i et samarbeidsprosjekt som har som mål å løfte norsk maritim utdanning til verdenstoppen. Stillingen til sykepleie overføres til Institutt for helse og omsorgsfag (IHO) ved Helsefak, og de tre stillingene til lærerutdanning overføres til Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP) ved HSL-fak.

Tabell 2 i vedlegg 1 viser hvordan de strategiske stillingene fordeles ut fra universitetsdirektørens forslag.

c) Nøkkelfordelt pott

Styret vedtok i sak S 9-14 at fordelingsnøkkelen for de nøkkelfordelte stillingene skal være en kombinasjon av enhetenes andel av den resultatbaserte omfordelingen (RBO) og andelen førsteamanuensis og professorer, definert som $2 \times \text{andel RBO} + 1 \times \text{andel førsteamanuensis/professor}$. I tabell 3 i vedlegg 1 presenteres grunnlaget for fordelingsnøkkelen.

Når de strategiske stillingene og de historiske stillingene er fordelt, gjenstår 49 stillinger som skal nøkkelfordeles. Tabell 4 i vedlegg 1 gir en oversikt over hvor mange stipendiatstillinger hver enkelt enhet vil få tildelt for 2017. Tabell 5 i vedlegg 1 viser fordelingen mellom historiske, strategiske og nøkkelfordelte stillinger ut fra universitetsdirektørens forslag

Postdoktorstillinger

Alle postdoktorstillingene fordeles ut fra strategiske hensyn. I henhold til vedtak i sak S 9-14 skal inntil fem strategiske postdoktorstillinger fordeles til de fakultetene som sender inn flest søknader til Horisont 2020 hvert utlysningssår, basert på en nøkkel der ulike typer EU-søknader omregnes til poeng. Siden resultatene av utlysningene ikke foreligger før til høsten, anbefaler universitetsdirektøren at denne fordelingen gjøres av rektor på fullmakt, slik som tidligere år.

TMU-prosjektet som har fått finansiering via Toppforsk innebærer en postdoktorstilling fra UiT sentralt. Universitetsdirektøren anbefaler at TMU tildeles denne stillingen nå. På grunn av at de økonomiske rammene ikke er avklart i andre store prosjekter anbefaler universitetsdirektøren at det ikke fordeles flere postdoktorstillinger i denne saken, men at rektor gis fullmakt til å fordele til sammen åtte postdoktorstillinger i løpet av 2016, hvorav fem øremerkes EU-søknader.

Universitetsdirektørens vurdering

I denne saken foreslås det å fordele et rekordhøyt antall stipendiatstillinger. Dette henger sammen med at UiT fikk mange nye stillinger i Statsbudsjettet for 2016. Disse stillingene må lyses ut og godt kvalifiserte personer må tilsettes så raskt som mulig. UiT har tidligere hatt for lav dekningsgrad i de statsfinansierte rekrutteringsstillingene, og dette ble det tatt tak i for to år siden. Arbeidet resulterte i at dekningsgraden ble 104,1 % i 2014, og hele 116,6 % i 2015. Det er svært gledelig at fagmiljøene lykkes med å tilsette kvalifiserte personer i de utlyste stillingene. UiT må fortsatt kunne vise til en dekningsgrad på over 100 % i rekrutteringsstillingene. Med det høye antallet stillinger som skal utlyses og besettes i 2017, er det viktig å opprettholde kvaliteten på de som tilsettes i stillingene. UiT har hatt en stor nedgang i andelen som disputerer seks år etter start, så de nye ph.d.-studentene må følges opp slik at de fullfører studiet innen rimelig tid. Ved fakultetene er det høy bevissthet rundt denne problematikken, og ulike sentrale og lokale tiltak vurderes for å øke gjennomstrømmingen på ph.d.-studiet ved UiT. Resultatene foreligger nå for det kullet som startet på ph.d.-studiet i 2009, og det viser en solid økning for UiT. Med det gode oppfølgingsarbeidet som foregår på fakultetene kan man forvente at økningen vil fortsette.

Lasse Lønnum
universitetsdirektør

Pål Vegar Storeheier
forskningsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Sølvi Brendeford Anderssen

Vedlegg: 1. Tabeller, 2. Brev til enhetene, 3. Innspill fra enhetene, nummerert I-IX